Amtliche Beilage

zum

Kreisblatt. Amtliches Organ für den unter deutscher Verwaltung stehenden Teil des Kreises Czenstochau.

Abgesandt von der Deutschen Staatsdruckerei Warschau am 10. Dezember 1917.

Inhaltsangabe:

122.

Baupolizeiverordnung für das platte Land.

Auf Grund der Verordnung Nr. 231 vom 16. Dezember 1916 (Verordnungsblatt Nr. 58, Seite 116) bestimme ich folgendes:

Abschnitt I: Allgemeine Vorschriften.

§ 1.

Bestätigung der Baupläne.

1. Für Errichtung von Neubauten und gründlichen Umbau von bereits vorhandenen Bauten:
   a) für Wohngebäude, welche mehr als das Erdgeschoß haben,
   b) für sämtliche gewerblichen Anlagen einschließlich Ziegeleien,
   c) für öffentliche Gebäude, wie Kirchen, Kapellen, Synagogen, Bethäuser, Schulen, Volkshäuser, Hospitäler, Denkmäler usw.

ist jedesmal die Bestätigung der Pläne durch die Baupolizeibehörde einzuholen.

2. Die Bauentwürfe müssen enthalten:

im Maßstab 1 : 100

   a) Grundrisse sämtlicher Geschosse,
   b) Querschnitte, welche die Höhe und die Konstruktion genügend erklären,
   c) Außenansichten;

im Maßstab 1 : 1000

   d) Lageplan.

3. Für Errichtung von Neubauten und gründlichen Umbau von Gebäuden, die in Ziffer 1 dieses Paragraphen nicht genannt sind (eingeschossige Bauten) ist jedesmalig

Urzędowy dodatek

do

Gazety powiatowej.

Urzędowy Organ dla tej części Powiatu Częstochowskiego, która jest pod Zarządem Niemieckim.

Wysłany przez Niemiecką Drukarnię rządową w Warszawie d. 10 grudnia 1917 r.

Treść numeru:

122.

Rozporządzenie budowlano-policyjne dla wsi.

Na zasadzie rozporządzenia Nr. 231 z dnia 16 grudnia 1916 r. (Dz. Rozp. Nr. 58, str. 116) postanawiam, co następuje:

Rozdział I: Przepisy ogólne.

§ 1.

Zatwierdzanie planów.

1. Na wznoszenie nowych budowli i na gruntowną przebudowę istniejących:
   a) na budynki mieszkalne, mające więcej niż parter,
   b) na wszelkie zakłady przemysłowe, nie wyłączając cegielni,
   c) na gmachy publiczne, jak to kościoły, kaplice, synagogi, domy modlitwy, szkoły, domy ludowe, szpitale, pomniki i t. d.

należy każdorazowo wyjednać zatwierdzenie planów przez władzę policyjno-budowlaną.

2. Projekty budowli winny zawierać:

podług skali 1 : 100

   a) zarysy wszystkich pięter,
   b) przekroje, dostatecznie wyjaśniające wysokość i konstrukcję,
   c) widoki zewnętrzne;

podług skali 1 : 1000

   d) plan sytuacyjny.

3. Na wznoszenie nowych budowli i gruntowną przebudowę budowli, pod cyfrą 1 niniejszego paragrafu niewymienionych (budowle jednopiętrowe), należy każ-

die Erlaubnis der Baupolizeibehörde einzuholen. Die Baupolizeibehörde kann die Erlaubnis versagen. Die Gründe für die Versagung sind hierbei anzugeben. Wird die Erlaubnis nicht innerhalb drei Wochen nach Stellung des Antrages versagt oder an die Erfüllung bestimmter Bedingungen geknüpft, so gilt sie als antragsgemäß erteilt. Als Bedingung darf nur die Beachtung baurechtlicher, wege- oder feuerpolizeilicher Vorschriften gestellt werden. Wird eine besondere Baugenehmigung erteilt, so muß darin die Lage des Gebäudes sowie das Material, aus welchem die Außenwände und die Dachdeckung auszuführen sind, bestimmt werden.

Die Bestätigung des Planes oder die Baugenehmigung kann versagt werden, sofern die Bestimmungen dieser Verordnung nicht beachtet sind, ferner wenn der Entwurf Konstruktionsfehler aufweist, die Ausführung nicht zweckmäßig erscheint oder wenn durch den künftigen Bau eine Verunstaltung des Landschaftsbildes zu erwarten ist.

4. Bestätigte Pläne (Ziffer 1) und Baugenehmigungen (Ziffer 3) verlieren in einem Jahre ihre Gütigkeit, sofern in dieser Zeit die Arbeiten nicht begonnen haben.

§ 2.

Erlaubnis zur Benutzung der Gebäude.

1. Nach Fertigstellung eines Baues, der auf Grund von gemäß § 1, Ziffer 1 bestätigten Plänen errichtet worden ist, erfolgt eine Besichtigung desselben durch die Baupolizeibehörde. Ist der Bau regelrecht und gemäß dem bestätigten Plane ausgeführt, so erteilt die Baupolizeibehörde die Erlaubnis zu seiner Benutzung.

2. Die Erlaubnis zur Benutzung von Wohngebäuden, die ohne bestätigte Pläne, in Gemäßheit des § 1, Ziffer 3, errichtet worden ist, erteilt, sofern die Baugenehmigung an bestimmte Bedingungen geknüpft war, nach erfolgter Besichtigung die Baupolizeibehörde.

3. Vor Erhalt einer solchen Erlaubnis ist die Benutzung des Baues untersagt.

§ 3.

Altertümliche Gebäude.

Es ist verboten, die Ueberreste früherer Kirchen, Kapellen, Friedhöfe, Schlösser, Bollwerke, Schutzmauern, Burgruinen, Statuen, Denkmäler und anderer altertümlicher Bauten zu zerstören, zu beseitigen und umzubauen ohne spezielle Erlaubnis der Baupolizeibehörde, welche in derartigen Fällen vor Abgabe ihrer Entscheidung stets ein Gutachten des Vereins für Denkmalspflege in Warschau oder einer ähnlichen Anstalt vorher einzuholen hat.

§ 4.

Strafen.

Die Uebertretung der Vorschriften dieser Baupolizeiverordnung wird mit einer Geldstrafe bis zu 2000 Mark oder Haft bis zu drei Monaten bestraft. Nicht beitreibbare Geldstrafe wird in Haft umgewandelt, wobei der Betrag von 15 M. einem Tage Haft gleichgerechnet wird.

Neben der Straffestsetzung kann die Baupolizeibehörde die Herstellung des vorschriftsmäßigen Zustandes auf Kosten des Bauherrn mittels polizeilicher Zwangsverfügung herbeiführen.

§ 5.

Anwendbarkeit und Zeitpunkt des Inkrafttretens der Vorschriften.

Auf Bauten der deutschen Truppen und der deutschen Heeresverwaltung findet diese Baupolizeiordnung keine Anwendung.

dorazowo wyjednać pozwolenie władzy budowlano-policyjnej. Władza policyjno-budowlana może pozwolenia odmówić. Motywy odmowy winny być przytem podane. Jeżeli w ciągu trzech tygodni od postawienia wniosku nie nastąpi odmowa lub jeżeli pozwolenie nie zostanie uzależnione od dotrzymania pewnych warunków, to jest ono uważane za udzielone zgodnie z wnioskiem. Jako warunek może być postawione jedynie tylko przestrzeganie przepisów prawno-budowlanych, drogowo- lub ogniowo-policyjnych. Jeżeli zostanie udzielone szczególne pozwolenie na budowę, to należy w niem określić położenie budynku, jak również materjał, z jakiego mają być wykonane ściany zewnętrzne i dach.

Zatwierdzenie planu lub pozwolenie na budowę mogą być odmówione, o ile postanowienia niniejszego rozporządzenia nie są przestrzegane, pozatem, jeżeli projekt wykazuje błędy konstrukcyjne, wykonanie nie zdaje się być celowem, lub gdyby zamierzona budowla miała spowodować zniekształcenie krajobrazu.

4. Zatwierdzone plany (cyfra 1) lub pozwolenia na budowę (cyfra 3) tracą w ciągu roku swoją ważność, jeżeli roboty w tym czasie nie zostały rozpoczęte.

§ 2.

Pozwolenie na użytkowanie budowli.

1. Po skończeniu budowli wykonanej na zasadzie planów, zatwierdzonych zgodnie z § 1 cyf. 1, ma miejsce obejrzenie tejże przez władzę budowlano-policyjną. Jeżeli budowla została wykonaną prawidłowo i według zatwierdzonego planu, to władza budowlano-policyjna udziela pozwolenia na użytkowanie tejże.
2. Pozwolenia na użytkowanie budynków mieszkalnych, wzniesionych bez zatwierdzonych planów, w myśl § 1, cyf. 3, udziela po obejrzeniu, o ile pozwolenie na budowę było uzależnione od pewnych warunków, władza budowlano-policyjna.
3. Przed uzyskaniem takiego pozwolenia użytkowanie budynku jest wzbronione.

§ 3.

Starożytne budowle.

Bez specjalnego pozwolenia władzy budowlano-policyjnej zabrania się znosić, usuwać lub przebudowywać ruiny dawniejszych kościołów, kaplic, cmentarzy, zamków, baszt, murów obronnych, ruin zamkowych, posągów, pomników i innych starożytnych budowli; w tych wypadkach winna władza budowlano-policyjna przed wydaniem swej decyzji zasięgnąć uprzednio opinji Towarzystwa opieki nad zabytkami przeszłości w Warszawie lub podobnej instytucji.

§ 4.

Kary.

Przekroczenia przepisów niniejszego budowlano-policyjnego rozporządzenia będzie karane grzywnami do 2 000 marek, lub aresztem do 3 miesięcy. Grzywny, które nie mogą być ściągnięte, zostają zamienione na areszt, przyczem kwota 15 marek liczy się za jeden dzień aresztu.

Obok wyznaczenia kary, może władza budowlano-policyjna zarządzić w drodze policyjnego przymusu doprowadzenie budowli do przepisanego stanu na koszt właściciela.

§ 5.

Stosowanie niniejszych przepisów i termin, w jakim one otrzymują moc obowiązującą.

Do budowli niemieckich wojsk i niemieckiego zarządu wojskowego niniejsze rozporządzenie budowlano-policyjne zastosowania niema.

Die Vorschriften dieser Baupolizeiverordnung treten mit dem Tage ihrer Veröffentlichung im Verordnungsblatt in Kraft.

Przepisy niniejszego rozporządzenia budowlano-policyjnego nabierają mocy obowiązującej z dniem ich opublikowania w Dzienniku Rozporządzeń.

Abschnitt II: Bauvorschriften.

Rozdział II. Przepisy budowlane.

A. Anlage des Dorfes.

A. Zakładanie wsi.

§ 6.

Breite der Dorfstraßen.

1. Die Breite der Dorfstraßen und Wege muß von der Gemeinde bestimmt werden, unter Beobachtung folgender Vorschriften:

2. Dorfstraßen, die dem Durchgangsverkehr dienen, müssen einschließlich des Fußsteiges, der Bäume und der Gräben eine Breite von mindestens 12 m haben, bei einer Breite des Fahrweges von mindestens 8 m.

3. Seitenwege, die ausschließlich dem örtlichen Verkehr dienen, dürfen nicht schmaler als 9 m bei einer Breite von 6 m für den Fahrweg sein.

4. Abweichungen von diesen Ausmessungen, die durch örtliche Bedingungen hervorgerufen sind, können besonders genehmigt werden.

5. Besondere Bestimmungen über Chausseen bleiben unberührt.

§ 6.

Szerokość ulic wiejskich

1. Szerokość ulic wiejskich i dróg winna być ustanowiona przez gminę z zachowaniem następujących przepisów:
2. Ulice wiejskie, służące dla przewozowej komunikacji, winny mieć łącznie z chodnikiem, drzewami i rowami conajmniej 12 metrów szerokości, przy szerokości gościńca conajmniej 8 metrów.
3. Drogi boczne, służące wyłącznie dla komunikacji miejscowej, nie mogą być węższe niż 9 metrów, przy szerokości gościńca 6 metrów.
4. Spowodowane przez warunki miejscowe uchylenia od powyższych wymiarów mogą być w poszczególnych wypadkach dozwalane.
5. Odrębne postanowienia, dotyczące szos, pozostają bez zmiany.

§ 7.

Oberfläche der Straßen.

Die Dorfstraßen, Wege und Plätze sind in den Grenzen des Dorfes zu ebnen und die Fahrwege je nach der Intensivität des Verkehrs zu befestigen.

§ 7.

Powierzchnia ulic.

Ulice wiejskie, drogi i place winny być w granicach wsi wyrównane, a gościńce w zależności od intensywności ruchu umacniane.

§ 8.

Abflußgräben.

An den Dorfstraßen und Wegen, die nicht kanalisiert sind, sind beiderseits Wasserabflußgräben mit genügender Vorflut und genügendem Querschnitt zur Abführung von atmosphärischen Niederschlägen anzulegen.

§ 8.

Rowy do odprowadzania wody.

Z obu stron nieskanalizowanych ulic wiejskich i dróg należy wybić rowy z dostatecznym odpływem i dostatecznym przekrojem dla ścieku opadów atmosferycznych.

§ 9.

Brücken.

1. Die Bäche und Gräben, welche die Dorfstraßen und Wege durchschneiden, sind auf ihrer ganzen Breite mit hinreichend starker Bedeckung zu versehen.

2. Ueberfahrten über die seitlichen Abflußgräben, welche die Einfahrt zu den Gehöften bilden, dürfen nicht schmaler als 3,0 Meter sein.

§ 9.

Mosty.

1. Strumienie i rowy, przecinające ulice wiejskie i drogi, winny być zaopatrzone na całej ich szerokości dostatecznie silnem przykryciem.
2. Służące za wjazd do podwórz przejazdy przez boczne rowy winny być nie węższe, niż 3,0 metry.

§ 10.

Bau der Dorfstraßen und deren Instandhaltung.

Die Gemeinde ist verpflichtet, die in den Grenzen des Dorfes gelegenen Dorfstraßen, Wege und Plätze, mit Ausnahme der vom Staat oder vom Kreiskommunalverband unterhaltenen Straßen auf eigene Kosten anzulegen, mit Bäumen zu bepflanzen und instandzuhalten.

§ 10.

Budowa ulic wiejskich i utrzymanie tychże.

Położone w granicach wsi ulice wiejskie, drogi i place, wyjąwszy drogi utrzymywane przez państwo lub powiatowy związek komunalny, obowiązana jest gmina na koszt własny zakładać, obsadzać drzewami i utrzymywać.

§ 11.

Friedhöfe.

Friedhöfe müssen von den äußersten Grenzen des Ueberschwemmungsgebietes der Flüsse, Bäche, Seen und Teiche mindestens 50 m entfernt sein. Die Neuanlage von Friedhöfen innerhalb der Grenzen der geschlossenen Ortschaften ist untersagt.

§ 11.

Cmentarze.

Cmentarze winny być oddalone od krańcowych granic terenu, podlegającego zalewowi rzek, strumieni, jezior i stawów, conajmniej na 50 metrów. Zakładanie nowych cmentarzy w granicach zwartych miejscowości jest wzbronione.

B. Anlage der Gehöfte.

§ 12.

Privatwege.

Jedes Gehöft und jedes einzelne Wohnhaus muß entweder unmittelbar mit dem öffentlichen Wege verbunden sein oder mit demselben durch einen Privatweg von nicht weniger als 3 m Breite verbunden werden.

§ 13.

Gärtchen vor den Häusern.

1. Alle Gebäude müssen von dem Wege so weit entfernt sein, daß zwischen dem Wege und dem Aeußeren des Gebäudes ein Abstand von mindestens 5 m liegt.

2. Auf der freien Fläche zwischen den Gebäuden und auf dem Wege dürfen nur Gärtchen angelegt werden, die der Eigentümer auf eigene Kosten instandzuhalten hat.

§ 14.

Feuersichere und nicht feuersichere Gebäude.

1. Die Gebäude werden in feuersichere und nicht feuersichere eingeteilt. Als feuersicher gelten nur diejenigen Gebäude, deren Außenwände und Bedachung aus feuerfestem Material verfertigt sind. Als feuersichere Bedachung ist auch Stroh, welches durch Lehm feuersicher gemacht wird, anzusehen.

2. Scheunen und andere Gebäude, welche zur Aufbewahrung von leicht brennbaren Materialien bestimmt sind, werden in jedem Falle als nicht feuersicher angesehen.

§ 15.

Abstand der Gebäude von den Nachbargrenzen.

Der Abstand feuersicherer Gebäude von der Nachbargrenze darf nicht weniger als 3,0 m betragen. Der Abstand nicht feuersicherer Gebäude von der Nachbargrenze muß mindestens 5,0 m betragen.

§ 16.

Gegenseitiger Abstand zwischen den Gebäuden.

1. Der Abstand zwischen zwei einzelnen feuersicheren Gebäuden, welche auf ein und derselben Grundparzelle stehen, darf nicht weniger als 5,0 m betragen.

2. Der Abstand eines nicht feuersicheren Gebäudes von irgend einem anderen darf nicht geringer als 8,0 m sein.

§ 17

Abweichungen für Parzellen von kleinem Flächeninhalt.

Die Art und Weise der Bebauung und Anlage von Parzellen, deren Größe eine Berücksichtigung der Vorschriften der §§ 15 und 16 nicht zuläßt, muß in jedem Falle besonders genehmigt werden.

§ 18.

Nivellierung der Gehöfte.

Die Oberfläche eines jeden Gehöftes muß derart nivelliert sein, daß das Wasser aus den atmosphärischen Niederschlägen genügend Abfluß hat und weder in den Brunnen, noch in die Dung- oder Abtrittgrube fließt.

§ 19.

Abtritte, Fäkalien- und Dunggruben.

1. Bei jedem Gehöft ist ein Abtritt anzulegen.

2. Die Fäkalien- und Dunggruben müssen vom Brunnen, den öffentlichen Wegen und den auf derselben Parzelle gelegenen Wohnhäusern mindestens um 10 m, von den Nachbargrenzen mindestens um 3,0 m entfernt sein.

B. Zakładanie podwórz.

§ 12.

Drogi prywatne.

Każde podwórze i każdy poszczególny dom mieszkalny muszą być połączone z drogą publiczną bądź bezpośrednio, bądź też przez drogę prywatną o szerokości niemniejszej, niż 3 metry.

§ 13.

Ogródki przed domami.

1. Wszystkie budowle muszą być o tyle oddalone od drogi, aby pomiędzy drogą i zewnętrzem budynku był odstęp o szerokości conajmniej 5 metrów.
2. Na wolnej przestrzeni pomiędzy budynkami i na drodze mogą być zakładane li tylko ogródki, które właściciel winien utrzymywać własnym kosztem.

§ 14.

Budowle ogniotrwałe i nieogniotrwałe.

1. Budowle zostają podzielone na ogniotrwałe i nieogniotrwałe. Za ogniotrwałe są uważane tylko te budowle, których ściany zewnętrzne i dach zostały skonstruowane z materjału ogniotrwałego. Jako ogniotrwałe pokrycie dachu należy też uważać słomę, uczynioną ogniotrwałą za pomocą gliny.
2. Stodoły i inne budowle, przeznaczone do przechowywania łatwopalnych materjałów, są w każdym razie uważane za nieogniotrwałe.

§ 15.

Odstęp budowli od granic sąsiedzkich.

Odstęp ogniotrwałych budowli od granicy sąsiedzkiej nie może wynosić mniej, niż 3,0 metry. Odstęp budowli nieogniotrwałych od granicy sąsiedzkiej musi wynosić conajmniej 5,0 metrów.

§ 16.

Wzajemny odstęp pomiędzy budowlami.

1. Odstęp pomiędzy dwiema poszczególnemi ogniotrwałemi budowlami, położonemi na jednej i tej samej parceli nie może wynosić mniej, niż 5,0 metrów.
2. Odstęp budowli nieogniotrwałej od jakiejkolwiek innej nie może być mniejszy, niż 8,0 metrów.

§ 17.

Wyjątki dla parcel o małej powierzchni.

Rodzaj i sposób zabudowywania i zakładania parcel, których wielkość nie pozwala na uwzględnienie przepisów §§ 15 i 16, musi być zatwierdzany w każdym wypadku oddzielnie.

§ 18.

Niwelacja podwórz.

Powierzchnia każdego podwórza musi być w ten sposób zniwelowaną, aby woda z opadów atmosferycznych miała dostateczny ściek i aby nie spływała ani do studni, ani też do gnojownika, czy też dołu ustępowego.

§ 19.

Ustępy, doły ustępowe i gnojowniki.

1. W każdem podwórzu winien być urządzony ustęp.
2. Doły ustępowe i gnojowniki winny być oddalone od studni, od dróg publicznych i od położonych na tejże parceli domów mieszkalnych conajmniej o 10 m., od granic sąsiedzkich conajmniej o 3,0 m.

3. Boden und Wände von Dung- und Fäkaliengruben sollen undurchlässig und nach außen hin verdichtet sein, z. B. durch eine Schicht Lehmschlag von 15 cm Stärke.

§ 20.

Abflüsse.

Flüssigkeiten aus den Dung- und Fäkaliengruben dürfen nicht in die Straßengräben geleitet werden. Ueberhaupt ist jedwede Verunreinigung dieser Gräben verboten.

§ 21.

Brunnen.

1. Die Entfernung des Brunnens von den Nachbargrenzen muß mindestens 5 m betragen. Eine Ausnahme bilden gemeinschaftliche Brunnen, die an der Grenze der Parzellen liegen können.

2. Die Brunnenwände sind bis zu einer Tiefe von 1,0 m unter der Erdoberfläche mit einer Schicht Lehmschlag von mindestens 15 cm Stärke zu umgeben. Der Brunnenrand muß eine Höhe von 85 cm über der Erdoberfläche haben. Rings um den Brunnen muß der Boden Gefälle haben und ist im Abstand von 75 cm zu pflastern.

C. **Ausführung der Gebäude.**

§ 22.

Fundament.

1. Alle massiven und hölzernen Gebäude müssen auf gemauerten Fundamenten ruhen, die bis in frostfreie Tiefe (0,80 m) unter Erdoberfläche und mindestens 0,35 m über Erdoberfläche führen.

Blockwände.

2. Blockwände bei Holzwohnbauten müssen mindestens 8 cm stark sein.

§ 23.

Höhe der Wohnräume.

Die Höhe der Wohnräume soll vom Fußboden bis zur Deckenunterkante mindestens 2,5 m betragen. In Dachstuben darf die Höhe 2,3 m betragen.

§ 24.

Fußböden.

Die Fußböden der Wohnräume sollen wenigstens 35 cm höher als der Erdboden liegen.

§ 25.

Stärke der Mauern.

Die Außenmauern von massiven Wohnhäusern aus gebrannten Ziegeln müssen mindestens 0,55 m (zwei Ziegelsteine) stark sein, ohne Verputz gerechnet.

§ 26.

Isolierung der Wände und Fußböden.

Die Wände und Fußböden der Wohnhäuser sind gegen Grundfeuchtigkeit zu sichern. Die Fundamente unter allen Wänden sind auf ihrer ganzen Breite mit einer Isolierschicht (Teerpappe oder ähnlichem Material) zu bedecken. Diese Schicht muß unterhalb des Lagerholzes der Fußböden auf einer Höhe von mindestens 10 cm über dem das Wohnhaus umgebenden Erdboden liegen.

§ 27.

Verputz.

Die Außenfläche der Wände sämtlicher massiven Wohngebäude, sowie die Innenfläche der Wände sämtlicher Wohnräume ist zu verputzen.

§ 28.

Fenster.

1. Die Fenster der Wohnräume müssen vermittelst Angeln geöffnet werden und Lüftungsflügel besitzen.

3. Spód i ściany gnojowników i dołów ustępowych winny być nieprzepuszczalne i nazewnątrz wyłożone, naprzykład warstwą gliny 15-centymetrowej grubości.

§ 20.

Ścieki.

Ciecz z gnojowników i dołów ustępowych nie może być odprowadzana do rowów ulicznych. Wogóle jest wzbronione wszelkie zanieczyszczanie tych rowów.

§ 21.

Studnie.

1. Odległość studni od granic sąsiedzkich musi wynosić conajmniej 5 metrów. Wyjątek stanowią studnie ogólne, które mogą być położone na granicy parceli.

2. Ściany studni należy wyłożyć na głębokości 1,0 m. pod powierzchnią ziemi warstwą gliny, conajmniej 15 centymetrowej grubości. Brzeg studni winien się unosić nad powierzchnią ziemi na wysokości 85 cm. Grunt wokoło studni powinien być spadzisty i na odstępie 75 cm. zabrukowany.

C. **Wykonanie budynków.**

§ 22.

Fundament.

1. Wszelkie masywne i drewniane budynki winny mieć murowane fundamenty, sięgające do niezamarzającej głębi (0,80 m.) pod powierzchnią ziemi i wystające conajmniej na 0,35 m. ponad powierzchnię ziemi.

Ściany z bloków.

2. Ściany z bloków u drewnianych budynków mieszkalnych winny być conajmniej 8-centymetrowej grubości.

§ 23.

Wysokość mieszkań.

Wysokość mieszkań winna wynosić 2,5 m., licząc od podłogi do belki stropowej. Na poddaszach wysokość może wynosić 2,3 m.

§ 24.

Podłogi.

Podłogi mieszkań winny być ułożone conajmniej na wysokości 35 cm. ponad ziemią.

§ 25.

Grubość murów.

Zewnętrzne mury masywnych domów mieszkalnych z palonej cegły, winny mieć conajmniej 0,55 m. (dwie cegły) grubości, nie licząc tynku.

§ 26.

Izolacja ścian i podłóg.

Ściany i podłogi domów mieszkalnych należy zabezpieczyć od wilgoci, pochodzącej z ziemi. Fundamenty pod wszystkiemi ścianami należy pokryć na całej szerokości warstwą izolacyjną (tektura smołowcowa lub materjał w tym rodzaju). Warstwa ta musi leżeć pod legarami podłóg, na wysokości conajmniej 10-ciu centymetrów ponad ziemią, okalającą dom mieszkalny.

§ 27.

Tynkowanie.

Zewnętrzna powierzchnia ścian wszelkich masywnych budynków mieszkalnych, jak również wewnętrzna powierzchnia ścian wszelkich mieszkań winny być otynkowane.

§ 28.

Okna.

1. Okna mieszkań winny być otwierane za pomocą zawias i winny mieć lufciki.

2. In Wohnstuben muß die Fensterfläche mindestens $1/12$ der Bodenfläche des betreffenden Raumes betragen.

§ 29.

Schornsteine und Rauchkanäle.

1. Die Schornsteine und Rauchkanäle müssen auf ihrer ganzen Höhe aus gebrannten Ziegeln dicht gemauert sein, auf einem entsprechenden Fundament ruhen und durch die ganze Höhe des Gebäudes hindurchreichen. Der Schornstein muß 50 cm über den Dachfirst hinausragen.

2. Die Schornsteine sind auf dem Boden unter dem Dache zu verputzen und zu weißen. Die Außenwände der Schornsteine und Rauchkanäle müssen mindestens 13 cm stark sein.

§ 30.

Oefen und Feuerisolierung.

1. Die Oefen müssen auf einem massiven Fundament ruhen.

2. Alle hölzernen und leicht brennbaren Teile des Gebäudes sollen wenigstens 27 cm (einen Ziegelstein) von der Außenfläche des massiven Ofens oder von der Innenfläche eines solchen Rauchkanals entfernt sein.

3. Metallöfen und solche Rauchkanäle müssen von den hölzernen Teilen der Wände und Deckenbalken mindestens 60 cm entfernt sein oder durch eine feuerfeste Schicht von mindestens 27 cm Stärke von denselben isoliert werden.

4. Vor jeder Heizöffnung ist der Fußboden mit einem Eisenblech in der Größe 40×50 cm zu benageln, oder aber der Fußboden muß auf dieser Fläche aus feuerfestem Material sein.

Warschau, den 20. November 1917.

Der Verwaltungschef
beim Generalgouvernement Warschau.
J. V.: **Dr. von Sandt.**

123.

Verordnung
über die Zulassung telegraphischer Postanweisungen.

Vom 1. Dezember ab sind telegraphische Postanweisungen im Verkehr innerhalb des Generalgouvernements Warschau und mit Deutschland zugelassen. Die postamtlich ausgefertigten Ueberweisungstelegramme sind von der Zensur bei der Annahme befreit. Weitere besondere Mitteilungen für den Empfänger auf den Abschnitten der Postanweisungen und in den Ueberweisungstelegrammen sind unzulässig. Der Absender hat zu entrichten:

a) die Postanweisungsgebühr,

b) die Telegrammgebühr wie für Privattelegramme, außerdem werden zutreffendenfalls erhoben:
das Port und die Einschreibgebühr für die Beförderung des Telegramms von der letzten Telegraphenanstalt bis zur Bestimmungspostanstalt, wenn sich am Bestimmungsorte keine Telegraphenanstalt befindet und das Eilbestellgeld.

Heeresangehörige, Beamte und sonstige feldpostberechtigte Personen nehmen an dem Verkehr unter den gleichen Bedingungen teil; Portofreiheit und Ermäßigung der Telegrammgebühren werden für telegraphische Postanweisungen nicht gewährt.

Warschau, den 21. November 1917.

Der Generalgouverneur.
von Beseler

2012/17]

2. Powierzchnia okien w izbach mieszkalnych musi wynosić conajmniej $1/12$ zajmowanej przez izbę powierzchni gruntu.

§ 29.

Kominy i kanały odprowadzające dym.

1. Kominy i kanały odprowadzające dym muszą być na całej swej wysokości szczelnie wymurowane z palonej cegły, muszą się one opierać na odpowiednim fundamencie i przechodzić przez całą wysokość budynku. Komin musi przewyższać wierzch dachu o 50 cm.
2. Kominy należy od spodu pod dachem otynkować i wybielić. Ściany zewnętrzne kominów i kanałów odprowadzających dym muszą mieć conajmniej 13 cm. grubości.

§ 30.

Piece i izolacja ognia

1. Piece muszą się opierać na masywnym fundamencie.
2. Wszelkie drewniane i łatwopalne części budynku winny być oddalone od zewnętrznej powierzchni masywnego pieca, lub od wewnętrznej powierzchni takiegoż kanału, odprowadzającego dym conajmniej o 27 cm. (o cegłę).
3. Piece metalowe i takież kanały odprowadzające dym muszą być oddalone od drewnianych części ścian i belek sufitowych o 60 cm., lub muszą być od tychże izolowane ogniotrwałą warstwą grubości conajmniej 27 cm.
4. Przed każdym otworem pieca należy przygwoździć do podłogi żelazną blachę wielkości 40×50 cm., lub też należy sporządzić w tem miejscu podłogę z materjału ogniotrwałego.

Warszawa, dnia 20 listopada 1917 r.

Szef Administracji
przy Jeneral-Gubernatorstwie Warszawskim
Dr. von Sandt.

1981/17]

123.

Rozporządzenie,
dotyczące dopuszczenia telegraficznych przekazów pocztowych.

Z dniem 1 grudnia są dozwolone telegraficzne przekazy pocztowe w wewnętrznej komunikacji Jeneral-Gubernatorstwa Warszawskiego i do Niemiec. Wypełnione przez urzędy pocztowe przekazy telegraficzne są przy przyjmowaniu wolne od cenzury. Inne odrębne wiadomości dla odbiorcy na odcinkach przekazów pocztowych i w przekazach telegraficznych są niedozwolone. Wysyłający płaci:

a) opłatę za przekaz pocztowy,

b) opłatę za telegram, jak za telegramy prywatne, pozatym zaś pobiera się w odnośnych wypadkach:

porto i opłatę poleconą za przesyłkę telegramu z krańcowego urzędu telegraficznego do pocztowego urzędu w miejscu przeznaczenia, jeżeli w miejscu przeznaczenia niema urzędu telegraficznego, i opłatę za pospieszne doręczenie.

Osoby przynależne do armji, urzędnicy i inne osoby, uprawnione do korzystania z poczty polowej, mogą się posługiwać tą komunikacją na tychże warunkach; zwolnienia od opłaty portorji i obniżenia opłat za telegramy przy telegraficznych przekazach pocztowych nie udziela się.

Warszawa, dnia 21 listopada 1917 r

Jeneral-Gubernator
von Beseler.

2012/17]

124.

Bekanntmachung.

In Lapy ist am 25. November eine Postagentur eröffnet worden, die den Post- und Telegrammverkehr der Heeresangehörigen, der militärischen und Zivilverwaltungsbehörden sowie deren Angehörigen und Angestellten wahrnimmt. Lapy liegt im Kreise Mazowieck.

Warschau, den 26. November 1917.

Kaiserlich Deutsche Post- und Telegraphenverwaltung im Generalgouvernement Warschau.

2011/17]

125.

Bekanntmachung.

Die Bezugsscheinpflicht für Treibriemen (Amtliche Beilage Nr. 14 vom 18. 8. 17 lfd. Nr. 71) wird auch auf Papiertreibriemen ausgedehnt.

Warschau, den 13. Oktober 1917.

Kaiserlich Deutsches Generalgouvernement.

126.

Verordnung.

Durch die Verordnung vom 22. 12. 16 ist unter anderem

Leder aller Art

beschlagnahmt.

Es wird darauf hingewiesen, daß hierdurch auch anzumelden sind:

neue und gebrauchte Lederabfälle aller Art insbesondere bei Gewerbetreibenden und Händlern.

Diese Lederabfälle sind sofort, spätestens bis zum 30. November d. J. erneut anzumelden, gleichviel ob eine Anmeldung oder Freigabe bereits erfolgt ist.

Nach den „Allgemeinen Bestimmungen über Anmeldung" der Verfügung vom 22. 12. 16 sind solche Abfälle, die im Laufe eines Monats neu anfallen, bis zum 5. des darauf folgenden Monats zu melden.

Warschau, den 12. November 1917.

Der Generalgouverneur.
von Beseler.

127.

Verordnung

betreffend Beschlagnahme und Enteignung sämtlicher Glocken aus Sparmetallen von evangelischen und katholischen Kirchen sowie sämtlicher sonst noch vorhandenen Glocken im Bereiche des Generalgouvernements Warschau.

§ 1.

Von der Verordnung betroffene Gegenstände.

Von der Verordnung werden betroffen:

Sämtliche Glocken von evangelischen und katholischen Kirchen, Klöstern, Kapellen, Glockentürmen, Betsälen, Schulen, Fabriken, Gütern, Rittergütern, Feuerwehralarmglocken von Stadt- und Dorffeuerwehren, Straßenbahnen, Kleinbahnen, Gasthäusern, sowie sämtliche sonst noch vorhandenen Signal- und andere Glocken aus Sparmetallen.

124.

Obwieszczenie.

W Łapach została otwartą w dniu 25 listopada ajentura pocztowa, która załatwia komunikację pocztowo-telegraficzną osób przynależnych do armji, władz wojskowych i cywilnych, jakoteż ich urzędników i pracowników. Łapy leżą w powiecie mazowieckim.

Warszawa, dnia 26 listopada 1917 r.

Ces.-Niem. Zarząd Poczt i Telegrafów w Jeneral-Gubernatorstwie Warszawskim

2011/17]

125.

Obwieszczenie.

Obowiązek przedstawiania świadectw na nabywanie pasów napędnych (Dodatek urzędowy Nr. 14 z dnia 18 sierpnia 1917 r. bież. Nr. 71) dotyczy również papierowych pasów napędnych.

Warszawa, dnia 13 października 1917 r.

1834/17] **Jeneral-Gubernatorstwo.**

126.

Rozporządzenie.

Wskutek rozporządzenia z dnia 22 grudnia 1916 r. są między innemi zasekwestrowane wszelkiego rodzaju skóry.

Zwraca się uwagę, że wobec tego podlegają też zgłaszaniu wszelkiego rodzaju odpadki skór nowe i używane, w szczególności znajdujące się w posiadaniu przemysłowców i kupców.

Odpadki te muszą być niezwłocznie ponownie zameldowane, najpóźniej do dnia 30 listopada r. b., niezależnie od tego, czy takowe były już zameldowane lub też zwolnione.

Na zasadzie ogólnych postanowień o zgłaszaniu według rozporządzenia z dnia 22 grudnia 1916 r. odpadki, które w ciągu miesiąca zostaną nowonagromadzone muszą być zameldowane do dnia 5 każdego następnego miesiąca.

Warszawa, dnia 12 listopada 1917 r.

Jenerał-Gubernator
von Beseler.

1993/17]

127.

Rozporządzenie

dotyczące sekwestru i wywłaszczenia wszystkich dzwonów z metalu, podlegającego oszczędzaniu, z kościołów ewangelickich i katolickich, jakoteż wszelkich innych dzwonów, znajdujących się pozatym jeszcze w obrębie Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego.

§ 1.

Przedmioty, których rozporządzenie dotyczy:

Rozporządzenie dotyczy:

Wszelkich dzwonów z kościołów ewangelickich i katolickich, klasztorów, kaplic, dzwonnic, domów modlitwy, szkół, fabryk, majątków ziemskich, dóbr rycerskich, dzwonów alarmowych miejskiej i wiejskiej straży ogniowej, tramwajów, kolejek podjazdowych, hoteli, jakoteż wszelkich pozatem jeszcze istniejących dzwonów sygnałowych i innych z metalu, podlegającego oszczędzaniu.

§ 2.

Ausnahmen.

Von der Enteignung befreit werden kann auf besonderen Antrag von jedem einzelnen Geläute einer Kirche eine und zwar die kleinste Glocke, sofern sie nicht durch eine Stahlgußglocke ersetzt werden kann. Hierüber entscheidet die Kriegsrohstoffstelle.

§ 3.

Beschlagnahme und Enteignung.

Alle von dieser Verordnung betroffenen Gegenstände (§ 1) werden hiermit beschlagnahmt und enteignet.

Das Eigentum an ihnen geht auf den Reichsmilitärfiskus über.

§ 4.

Wirkung der Beschlagnahme.

Die Beschlagnahme hat die Wirkung, daß die Vornahme von Veränderungen an den von ihr betroffenen Glocken verboten ist und rechtsgeschäftliche Verfügungen über sie nichtig sind, soweit sie nicht ausdrücklich durch etwa weiter ergehende Maßnahmen der Kriegsrohstoffstelle Warschau angeordnet oder zugelassen werden.

Verboten ist ferner die Entfernung der unter diese Verfügung fallenden Glocken von den unter § 1 genannten Gebäuden usw. Dagegen sind die Verweser usw. der unter § 1 genannten Gebäude verpflichtet, das Versteck etwaiger während des Krieges entfernter Glocken der Kriegsrohstoffstelle anzuzeigen.

§ 5.

Ablieferung der beschlagnahmten und enteigneten Glocken.

Die von der Verordnung betroffenen Glocken aus Sparmetallen (§ 1) sind innerhalb 3 Wochen, vom Datum dieser Verordnung gerechnet, an die Sammelstellen der Kriegsrohstoffstelle Warschau bezw. deren Zweigstelle in Lodz und wo solche nicht vorhanden ist, an die Kreischefs, frachtfrei, zur Ablieferung zu bringen.

Die Verweser usw. der unter § 1 genannten Gebäude sind für vollständige Entfernung und vollzählige Ablieferung der Glocken bezw. deren Teile persönlich haftbar.

§ 6.

Uebernahmepreise.

Die von der Kriegsrohstoffstelle zu zahlenden Uebernahmepreise werden für die aus einem Geläut ausgebauten und zur Ablieferung gebrachten Glocken mit

Mk. 1,50 für das Kilo Glockenbronze

festgesetzt.

(Vom Gewichte der Glocken sind die Gewichte der Klöppel, Klöppelrohre und Oesen in Abzug zu bringen).

Diese Uebernahmepreise enthalten den Gegenwert aller mit dem Ausbau und der Ablieferung der Glockenmetalle verbundenen Leistungen.

§ 7.

Zwangsweise Enteignung.

Erfolgt die Ablieferung der unter § 1 aufgeführten Glocken nicht bis zum festgesetzten Termin (§ 5) tritt zwangsweise Enteignung durch Ausbaukommandos der Kriegsrohstoffstelle oder sonst von derselben Beauftragte ein gegen Aufnahmebogen unter Anrechnung der Ausbau- und Abfuhrkosten.

§ 8

Wer gegen die in dieser Verordnung erlassenen Bestimmungen verstößt, oder zum Verstoß auffordert oder anreizt, oder wer von der vorstehenden Beschlagnahme be-

§ 2.

Wyjątki.

Na specjalny wniosek może być zwolniony od wywłaszczenia z każdego poszczególnego zespołu dzwonów kościoła, jeden dzwon i to najmniejszy, o ile nie może być zastąpiony przez dzwon stalowy lany. Decyduje w tej sprawie Wydział Surowców Wojennych.

§ 3.

Sekwestr i wywłaszczenie.

Wszelkie przedmioty, objęte niniejszym rozporządzeniem (§ 1), zostają zasekwestrowane i wywłaszczone. Przechodzą one na rzecz wojskowego skarbu Rzeszy.

§ 4.

Skutki sekwestru.

Sekwestr zabrania dokonywania jakichkolwiek zmian w dzwonach objętych sekwestrem, oraz unieważnia wszelkie odnoszące się do nich umowy prawno-handlowe, o ile nie są wyraźnie zarządzone lub dozwolone w drodze rozporządzeń ewentualnie wydanych przez Wydział Surowców Wojennych w Warszawie.

Wzbronionem jest pozatem usuwanie dzwonów objętych niniejszym rozporządzeniem z budynków itd., wyszczególnionych w § 1-szym. Natomiast zarządzający budynkami, wyszczególnionymi w § 1-szym obowiązani są wskazać Wydziałowi Surowców Wojennych miejsca, w których zostały ukryte dzwony, ewentualnie w czasie wojny zdjęte.

§ 5.

Dostawa zasekwestrowanych i wywłaszczonych dzwonów.

Objęte zarządzeniem niniejszym dzwony z metalu, podlegającego oszczędzaniu (§ 1), winny być dostarczone franko w ciągu 3-ch tygodni, licząc od dnia ogłoszenia rozporządzenia, do składów Wydziału Surowców Wojennych w Warszawie, względnie Oddziału w Łodzi, zaś gdzie składów niema, do naczelników powiatów.

Zarządzający wymienionymi w § 1-szym budynkami są osobiście odpowiedzialni za zupełne usunięcie i całkowite dostarczenie dzwonów, względnie ich części.

§ 6.

Ceny.

Za zdemontowane z dzwonnicy i dostarczone do Wydziału Surowców Wojennych dzwony, ustanowiona jest cena:

Mk. 1,50 za kilogram śpiżu dzwonowego.

(Od wagi dzwonów należy odliczyć wagę serc, rur uszek przy dzwonach).

Ceny te obejmują wszelkie koszty związane ze zdemontowaniem i dostarczeniem metalu dzwonowego.

§ 7.

Wywłaszczenie przymusowe.

W razie niedostarczenia wyszczególnionych w § 1-szym dzwonów w określonym terminie (§ 5), następuje przymusowe wywłaszczenie przez komendy demontujące Wydziału Surowców Wojennych lub przez osobę upoważnioną za pokwitowaniem i obliczeniem kosztów demontowania i zwózki.

§ 8.

Kto wykroczy przeciwko postanowieniom rozporządzenia niniejszego, do wykroczeń wzywać będzie lub pobudza, kupi, lub przerobi przedmioty, powyższym rozporzą-

troffene Gegenstände unbefugt erwirbt oder verarbeitet, wird mit Gefängnis bis zu 5 Jahren oder mit Geldstrafe bis zu 10 000 Mark allein oder in Verbindung miteinander bestraft.

Wer die mit der zwangsweisen Enteignung beauftragten Organe an deren Durchführung hindert oder stört oder hierzuanreizt, hat die in den deutschen Gesetzen und Verordnungen hierfür angedrohten schweren Strafen zu erwarten.

§ 9.

Zuständig sind die Militärgerichte.

§ 10.

Diese Verordnung tritt sofort in Kraft.

Warschau, den 25. November 1917.

Der Generalgouverneur
v. Beseler.

128.

Bekanntmachung.

Vor Verwendung folgender Fabrikate wird gewarnt:

Bezeichnung der Markenartikel	Hersteller	Untersuchungsbefund:
Tee-Zusatz „Imperial"	Wloclawecker Siederei von verschiedenen Zusätzen	minderwertig
Tee-Ersatz „Sit Saluti"	nicht angegeben	"
Arrak-Essenz „Expreß 74"	Warschau	"
Tee-Arrak „Posilek"	—	"
Tee-Extrakt „Zdrowie"	P. Grünspan, Skierniewice	"
Fruchtsaft „Zdrowie"	Gesellschaft „Zdrowie" in Warschau	"
Arrak-Essenz „Salom"	— —	"
Kokos-Seife „K. H. S." Ammoniakalisches Panama	Aus dem gewerbl. chem. Laboratorium v. Waclaw Kozieradski	"
Schuh-Pasta „Gutasin"	Kopel Hirschbaum, Lodz	"
Seifenpulver „Mit dem Indianer"	D. Adelbergs	"
Soda „Purofekt"	—	"
Bleichsoda „Mit'm Elefanten"	—	"

Lodz, den 7. November 1917.

Staatliches Hygienisches Institut.

dzeniem objęte, karany będzie więzieniem do lat 5-ciu, lub grzywną do 10 000 marek, oddzielnie lub łącznie.

Kto utrudnia lub przeszkadza upoważnionym organom wykonawczym w przeprowadzeniu przymusowego wywłaszczenia, lub do tego pobudza, podlega surowej odpowiedzialności karnej według praw i rozporządzeń niemieckich.

§ 9.

Kompetentne są sądy wojskowe.

§ 10.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy natychmiast.

Warszawa, dnia 25-go listopada 1917 roku.

Jeneral-Gubernator
von Beseler.

2063/17

128.

Obwieszczenie.

Ostrzega się przed nabywaniem następujących fabrykatów:

Określenie artykułów według nazwy	Wytwórca	Wynik badania
Domieszka do herbaty „Imperial"	Włocławska warzelnia rozmaitych domieszek	pośledniej wartości
Wytwór zastępujący herbatę „Sit Saluti"	nie podany	"
Esencja arakowa „Express 74"	Warszawa	"
Arak herbaciany „Posiłek"	—	"
Ekstrakt herbaciany „Zdrowie"	P. Grünspan, Skierniewice	"
Sok owocowy „Zdrowie"	Tow. „Zdrowie" w Warszawie	"
Esencja arakowa „Salom"	—	"
Mydło kokosowe „K. H. S." panama amonjakalna	Laboratorjum przemysłowo-chemiczne Wacława Kozieradzkiego	"
Pasta do obuwia „Gutasin"	Kopel Hirszbaum, Łódź	"
Proszek mydlany „Z Indjaninem" („Mit dem Indianer")	D. Adelbergs	"
Soda „Purofekt"	—	"
Soda oczyszczona „Ze Słoniem" („Mit'm Elefanten")	—	"

Łódź, dnia 7 listopada 1917 r.

2024/17

Państwowy Instytut Hygieny.

129.

Bekanntmachung.

Auf Grund des § 4 Abs. 3 der Verordnung über die Ausübung der Jagd vom 25. September 1915 (V. Bl. Nr. 4) setze ich den Beginn der Schonzeit für Rebhühner auf den 16. Dezember 1917 fest.

Warschau, den 3. Dezember 1917.

Der Verwaltungschef
beim Generalgouvernement Warschau.
J. V.: **Dr. von Sandt.**

129.

Obwieszczenie.

Na zasadzie § 4, ust. 3 rozporządzenia dotyczacego prawa polowania z dnia 25 września 1915 (Dz. Rozp. Nr. 4) ustanawiam czas ochrony kuropatw od dnia 16 grudnia 1917 r.

Warszawa, dnia 3 grudnia 1917 r.

Szef Administracji
przy Jeneral-Gubernatorstwie Warszawskim
Dr. von Sandt.

2084/17]

Deutsche Staatsdruckerei in Warschau.

Niemiecka Drukarnia Rządowa w Warszawie.